

Raport
z wykonania Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w roku
2024

1. Uchwały dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin i realizowane jest w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Rada Miejska Rydzyny w oparciu o Uchwałę Nr XL/306/2022 z dnia 29 marca 2022r. przyjęła do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rydzyna na lata 2022-2025 (zwany w treści Programem). Koordynatorem i realizatorem Programu jest Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3, zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

W powyższym zakresie w roku 2023 na terenie Gminy Rydzyna obowiązywała uchwała Rady Miejskiej Rydzyny Nr XLIII/336/2018 z dnia 19 czerwca 2018r., na podstawie której ustalona została maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz określone zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Rydzyna.

2. Rynek napojów alkoholowych

Wg stanu na dzień 31.12.2024r. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) wynosiła 17, natomiast liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) wynosiła 5.

W roku 2024, wg stanu na dzień 31.12.2024r., liczba ważnych zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) wynosiła 45, natomiast przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) 11.

W roku 2024 na terenie Gminy Rydzyna nie odnotowano interwencji (zawiadomień o popełnieniu przestępstwa zgłoszonych policji lub prokuraturze) związanych z naruszeniem przepisów o reklamie i promocji oraz nie podjęto żadnej decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych

W roku 2024 w składzie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rydzynie (KRPA) wchodziło pięć osoby, odbyło się 12 posiedzeń KRPA.

Członkowie KRPA przeprowadzili rozmowy wspierające, motywująco-dyscyplinujące oraz edukacyjne z 9 osobami nadużywającymi alkoholu oraz 4 członkami ich rodzin.

KRPA podejmowała działania zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny i kierowała na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Po uzyskaniu opinii biegłych sądowych, zostało złożone 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Lesznie w sprawie zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu. W zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, współpracowano z Sądem Rejonowym w Lesznie, w tym z Zespołem Służb Kuratorskich oraz Prokuraturą Rejonową w Lesznie. Współpraca ta polegała min. na wymianie informacji, konsultacjach, inicjowaniu działań.

KRPA opiniowała 2 wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy Rydzyna w zakresie ich zgodności z zapisami prawa miejscowego dotyczących liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania na napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Rydzyna.

W roku 2024 przedstawiciel KRPA uczestniczył w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Rydzynie związanych z przemocą domową.

W lutym 2024r. w sali Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydzynie zostało zorganizowane szkolenie pt. „Zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - Funkcjonowanie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych” – w wymiarze 8 godzin dydaktycznych. W szkoleniu brali udział kandydaci na członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rydzynie reprezentujący Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydzynie oraz Rewir Dzielnicowych w Rydzynie Komendy Miejskiej Policji w Lesznie. Uczestnicy szkolenia otrzymali zaświadczenia o odbytych szkoleniu oraz materiały szkoleniowe.

W lutym 2024r. w sali Rydzynskiego Ośrodka Kultury w Rydzynie zostało zorganizowane szkolenie sprzedawców w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zaproszenia wystosowano do wszystkich przedsiębiorców handlujących napojami alkoholowymi na terenie gminy Rydzyna. Szkolenie poprowadził trener z Centrum Działań Profilaktycznych w Wieliczce.

Wysokość środków finansowych faktycznie wydatkowanych na funkcjonowanie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w 2024 roku wyniosła ogółem 68.702 zł, poniesione wydatki przeznaczone były na organizację szkoleń oraz wynagrodzenia członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, koszty obsługi prac komisji i prowadzenia spraw z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym zakup materiałów biurowych i sprzętu biurowego oraz na opłaty za złożenie wniosku do sądu o zobowiązanie osoby uzależnionej od alkoholu.

4. Pomoc dla osób z problemami uzależnień i ich rodzin

Na terenie Gminy Rydzyna działa Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień. W roku 2024r. dyżury socjologa - specjalisty ds. uzależnień odbywały się co tydzień w wymiarze 3 godzin. W ramach prowadzonego Punktu Konsultacyjnego oferowana była pomoc w zakresie:

poradnictwa i konsultacji indywidualnych dla osób uzależnionych od alkoholu i dla osób współuzależnionych (osoby bliskie, rodzina) oraz dla ofiar przemocy w rodzinie, motywowanie do podjęcia terapii, monitorowanie realizacji dalszego programu zdrowienia osób, które korzystały z niestacjonarnych form leczenia, monitorowanie wykonywania zaleceń ośrodków leczenia uzależnień dla osób, które ukończyły terapię stacjonarną, motywowanie do uczestnictwa w mityngach Anonimowych Alkoholików i terapii pogłębionej, przekazywanie informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy i województwa, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny. W roku 2024 w ramach 153 godzin dyżurów udzielono 161 porad indywidualnych, w tym 120 porad osobom z problemem alkoholowym i 41 porad dla członków rodzin. Dodatkowo przeprowadzono około 100 rozmów telefonicznych.

W roku 2024 w Punkcie Konsultacyjnym bezpłatnej pomocy udzielał kurator specjalista, w wymiarze 3 godzin tygodniowo.

Wsparcie kuratora sądowego udzielane było w zakresie:

- poradnictwa i konsultacji indywidualnych na temat zjawiska przemocy, praw i ochrony osób zagrożonych przemocą w rodzinie, możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- poradnictwa rodzinnego i konsultacji indywidualnych dla osób i rodzin w kryzysie, w tym dotyczących postępowania przed sądem z zakresu ustalenia alimentów, ojcostwa, władzy rodzicielskiej i opieki nad dzieckiem itp. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 159 godzin dyżurów konsultacyjnych. Z pomocy kuratora skorzystało ogółem 67 osób, w tym 57 kobiet. Przeprowadzono 159 indywidualnych spotkań konsultacyjnych oraz 35 konsultacji telefonicznych.

W ramach prowadzonego Punktu Konsultacyjnego oferowana była bezpłatne wsparcie psychologa w szczególności w zakresie: pomocy psychologicznej osobom w kryzysie, sytuacjach trudnych, poradnictwa w zakresie kompetencji wychowawczych dla rodziców i opiekunów, poradnictwa rodzinnego, wsparcia psychologicznego dla osób chcących poradzić sobie z problemem uzależnienia, wsparcia psychologicznego dla partnerów oraz dorosłych dzieci osób uzależnionych, wsparcia psychologicznego dla osób doświadczających przemocy fizycznej lub psychicznej, pomocy osobom ze zdiagnozowanymi zaburzeniami depresyjnymi lub adaptacyjnymi (np. po stracie osoby bliskiej, mierzącym się z chorobą nowotworową. Konsultacje psychologiczne odbywały się dwa razy w tygodniu w wymiarze łącznie 9,5 godziny. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 344,5 godzin dyżurów konsultacyjnych. W w/w okresie zrealizowano 325 porad psychologicznych, z których skorzystało 85 osób. Większość konsultowanych osób objęta była oddziaływaniami z kilku obszarów dysfunkcji. Poradnictwo dotyczyło diagnozy, oceny trudności przystosowawczych oraz finalnie udzielenia wsparcia oraz mikroedukacji w obszarze, którego dotyczył problem.

Na działanie Punktu Konsultacyjnego wydatkowano ogółem 75.985 zł.

Na terenie Gminy Rydzyna działa Centrum Integracji Społecznej prowadzone przez organizację pozarządową. W roku 2024 w zajęciach CIS brało udział ogółem 13 osób, w tym 5 osób uzależnionych od alkoholu. W 2024 roku 1 osoba zakończyła realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego. Łączna wysokość środków finansowych wydatkowanych w ramach Programu przeznaczonych na zajęcia reintegracji zawodowej i społecznej prowadzone w CIS wyniosła 23.250 zł.

W roku 2024 kontynuowano na terenie miejscowości Dąbcze prowadzenie zajęć o charakterze profilaktyczno-wychowawczym dla dzieci, uczniów Szkoły Podstawowej w Dąbczu. Zajęcia prowadziło 2 nauczycieli posiadających odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje, spotkania z dziećmi odbywały się cztery razy w tygodniu, w zajęciach brało udział 15 dzieci. Zajęcia odbywały się w zróżnicowanej treści i przyczyniały do pobudzenia rozwoju aktywności własnej dzieci i kreatywnego spędzania czasu wolnego, także do ich wszechstronnego rozwoju, uczenia zachowania się w różnych sytuacjach i miejscach, zachęcania do czynnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz społeczności lokalnej. W zakresie rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczestników zajęć, prowadzona była nauka gry w szachy. Na realizację działań w powyższym zakresie, w tym bieżących kosztów prowadzenia zajęć oraz kosztów wynagrodzeń opiekunów wydatkowano ogółem kwotę 21.207 zł.

5. Profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży

W styczniu 2024r. został zorganizowany dla dzieci i młodzieży biwak „I ty możesz pomagać innym” Organizatorem biwaku był Zarząd Oddziału Miejsko-Gminnego Ochotniczych Straży Pożarnych w Rydzynie. W biwaku wzięło udział 80 dzieci i młodzieży z terenu Gminy Rydzyna. Celem organizacji biwaku było min. rozwój kompetencji społecznych jej uczestników, w tym przeciwdziałanie uzależnieniom, agresji, przemocy rówieśniczej.

W lipcu 2024r. zorganizowany został przez Komendę Hufca ZHP w Lesznie obóz harcerski i kolonia harcerska. W zajęciach tych brało udział 18 dzieci z terenu Gminy Rydzyna. Celem organizacji obozu było zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży połączone z rozwijaniem zdolności do prowadzenia zdrowego trybu życia wolnego od uzależnień.

W lipcu 2024r. zorganizowany został obóz Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych na terenie ośrodka kolonijnego w Brennie. Organizatorem obozu był Zarząd Oddziału Powiatowego OSP w Lesznie i OSP w Brennie, a podmiotem prowadzącym Towarzystwo Przyjaciół Dzieci z Jeleniej Góry. Celem organizacji obozu było zapewnienie wypoczynku i dostarczenie uczestnikom zorganizowanych doświadczeń społecznych mających korzystny wpływ na wywołanie zmiany wzorców zachowań, wskazanie możliwości ich zmiany, uczenia kreatywności w sposobie zachowania oraz asertywności. W programie obozu preferowane były zajęcia z zakresu profilaktyki dotyczącej zachowań, ochrony zdrowia, przeciwdziałania uzależnieniom, agresji, przemocy rówieśniczej. W obozie wzięło udział 10 dzieci z terenu Gminy Rydzyna.

W lipcu 2024r. na terenie Gminy Rydzyna organizowane były przez Rydzyski Ośrodek Kultury w porozumieniu z Urzędem MiG Rydzyna półkolonie pn. „Zielone wakacje”. Celem tego projektu było min. zorganizowanie odpoczynku dzieci podczas wakacji przez zabawę i czynny wypoczynek, a także propagowanie wartości profilaktycznych w zakresie kształtowania umiejętności życiowych głównie poprzez zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne. Zajęcia odbywały się na terenie 3 miejscowości w Gminie Rydzyna, ogółem wzięło w nich udział 125 dzieci.

W listopadzie 2024r. na terenie Szkoły Podstawowej w Rydzynie, Dąbczu oraz Kaczkowie z siedzibą w Rojęczynie zorganizowano 4 warsztaty profilaktyczne pn. „Gry, telefony i internety – co nam dają, a co zabierają” skierowane do uczniów klas V-VIII. Podczas spotkania omówione zostały zagrożenia związane z uzależnieniami behawioralnymi oraz sposoby radzenia sobie z nimi. W Warsztatach wzięło udział ogółem 324 uczniów.

Na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Rydzynie przy współpracy Szkolnego Klubu PCK „Złote serce” został zorganizowany konkurs plastyczny pod hasłem „Młodość – Trzeźwość- Zdrowie”. Konkurs odbywa się cyklicznie, udział w nim biorą uczniowie wszystkich klas i grup internackich.

Na realizację powyższych zadań ze środków własnych Gminy wydatkowano ogółem 34.684 zł.

6. Edukacja publiczna i profilaktyka dla dorosłych

W okresie od września do grudnia 2024r. zorganizowane zostały warsztaty edukacyjne dla rodziców pn. „Szkoła dla Rodziców, czyli wychowanie bez porażek”. Warsztaty są realizacją programu "Szkoła dla Rodziców i Wychowawców" autorstwa Joanny Sakowskiej z Ośrodka Rozwoju Edukacji Ministerstwa Edukacji. Cykl warsztatów składał się 10 spotkań po 2,5 godziny. Zajęcia prowadzone były przez 3 doświadczonych trenerów w kameralnych grupach w salach udostępnionych przez gminne szkoły podstawowe. Udział w warsztatach był bezpłatny, wzięło w nim udział łącznie 27 rodziców. Uczestnicy warsztatów otrzymali certyfikaty lub

zaświadczenia o ukończeniu Szkoły dla Rodziców, część pierwsza (bazowa) Budowanie relacji Rodzic -Dziecko. Uczestnicy zajęć w bardzo pozytywny sposób ocenili organizację i prowadzenie warsztatów i zgłosili potrzebę skorzystania z kolejnych cykli warsztatów dla rodziców min. o tematyce związanej z rodzeństwem czy nastolatkami. Na realizację powyższego zadania wydatkowano ogółem kwotę 19.590 zł.

W październiku 2024r. zostało zorganizowane szkolenie pt. „Praktyczne podejście do procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego”. Adresatami szkolenia byli min. członkowie komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracownicy socjalny, funkcjonariusze Policji. Warsztaty szkoleniowe poprowadziła dr n. biolog. Teresa Kobrzyńska z Pracowni Promocji Zdrowia w Poznaniu. W Warsztatach wzięło udział 5 osób.

W grudniu 2024r. zorganizowane zostało dla pracowników pomocy społecznej szkolenie prowadzone online przez trenera Ośrodka Twórczej Interwencji z Krakowa pt. „Substancje psychoaktywne – co warto wiedzieć? Celem szkolenia było dostarczenie wiedzy na temat min. tego, co to jest uzależnienie, przedstawienie przyczyn używania środków psychoaktywnych oraz mechanizmów wchodzenia w uzależnienie, omówienie podstawowych symptomów wskazujących na kontakt z narkotykiem (uwrażliwienie na niepokojące sygnały, zachowania, sytuacje) oraz dostarczenie podstawowej wiedzy o środkach odurzających, ich podziale i działaniu na ustrój nerwowy człowieka.

Zakupiono także materiały edukacyjne w postaci ulotek wraz z stojakiem do ulotek o tematyce związanej z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych, a także uzależnieniami behawioralnymi oraz asertywności pt. „Masz prawo do swoich granic”. Materiały te są dostępne w siedzibie MGOPS w Rydzynie.

Na realizację powyższych zadań wydatkowano ogółem kwotę 3.729 zł.

7. Finansowanie działań

Środki na finansowanie zadań określonych Programie pochodzą opłat za wydanie przez Gminę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dodatkowo od 01.01.2021r. tj. od dnia wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, do Gminy wpływają opłaty pochodzące ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. Gmina może przeznaczać dochody z opłaty na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, w tym na realizację zadań własnych samorządu gminy związanych min. z polityką społeczną, zdrowotną lub inne działania związane z profilaktyką lub rozwiązywaniem problemów związanych ze spożyciem alkoholu.

Wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2024 roku:	201.792 zł
Wysokość środków finansowych uzyskanych w 2024r. przez gminę z tytułu opłat w części, o której mowa w art. 9 ² ust. 11, oraz z dodatkowej opłaty, o której mowa w art. 9 ² ust. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml):	53.125 zł
Wysokość środków finansowych faktycznie wykorzystanych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2024 roku:	247.147 zł

Rydzyzna, dn.12.03.2025r.

Sporządziła: I. Kaminiaż